

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

На основание чл. 84, ал.8, във връзка с чл. 80 от Закона за културното наследство, Заповед № РД09-387/04.06.2018 г. на Министъра на културата, становище на Националния институт за недвижимо културно наследство (вх. № 0800-2326/13.12.2017 г. и изх. № 0800-2326/16.03.2018 г.) и образувана преписка в Министерство на културата № 33-НН-232/16.03.2018 г.

СТАНОВИЩЕ

Относно: Задание за изработване на Общ устройствен план на община Стара Загора

Възложител: Община Стара Загора, област Стара Загора.

Идентификационни данни: Общият устройствен план на община Стара Загора ще се разработва за цялата територия на общината с площ 1093.2 км² (1061.8 км² според заданието), състояща се от петдесет землища, включващи петдесет и две населени места (1 град и 51 села). За територията на общината има влязла в сила кадастрална карта с изключение на землищата на Преславен, Пъстрово и Руманя.

На територията на община Стара Загора има четири защитени територии, обявени по Закона за защитените територии (и четирите са защитени местности), и три защитени зони по директивата за местообитанията, част от Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000, обявени по Закона за биологичното разнообразие.

Населението на община Стара Загора по данни на Националния статистически институт към края на 2016 г. е 158262 души.

На територията на общината се пресичат два европейски транспортни коридора (№ 8 и № 9). През територията на общината преминава културният коридор Източен трансбалкански път от системата на културните коридори на Югоизточна Европа.

В Националната схема за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. територията на общината е оценена като част от Южното културно пространство с висока степен на значимост на културното напластяване в границите на населените места.

На територията на общината няма свлачищни райони и заплаха от наводнения. За оценка на застрашеността на недвижимото културно наследство съгласно чл.49 от ЗКН следва да се проучат антропогенните и геоложките фактори на територията на общината.

1. Информация за статута на територията. Нормативна уредба:

Територията, предмет на плана, включва единични и групови недвижими културни ценности със съответните охранителни зони, съгласно видовата характеристика на недвижимото културно наследство по чл.6, в научните и културни области, пространствена структура и териториален обхват съгласно чл.47 и чл.48 от Закона за културното наследство (ЗКН).

Съгласно НДА на НИНКН на територията на общинския център град Стара Загора статут на недвижими културни ценности (НКЦ) имат 132 обекта, в това число 39 археологически обекта. От обектите със статут на НКЦ в общинския център са свалени 26 обекта. Процедурите по свалените обекти са от периода 1993-1994 г.

Съгласно НДА на НИНКН на територията на община Стара Загора статут на недвижими културни ценности имат 238 обекта извън общинския център, от които осем са свалени.

На територията на община Стара Загора съгласно Археологическата карта на България (АКБ) на Националния археологически институт с музей (НАИМ) към БАН са регистрирани 301 обекта.

На територията на общината съгласно публичния регистър на военните паметници, подържан от областна администрация Стара Загора, има 38 военни паметника, а съгласно писмо №АП-07-86 от 22.06.2017 г. на Областна комисия „Военни паметници“ на област Стара Загора до общината военните паметници са 41.

Регистърът на военните паметници в общината от областна администрация Стара Загора е достъпен на адрес: <http://www.sz.government.bg/oblasten-registar-na-voennite-pametnitsi>
Територията на античния и средновековния град "АВГУСТА ТРАЯНА - ВЕРЕЯ" в центъра на град Стара Загора е обявена с Разпореждане на Бюрото на МС №94 от 27.09.1977 г. за археологически резерват /ДВ бр.82 от 1977 г./. Действията в териториалния му обхват се извършват съгласно разпоредбите на ЗКН, както и Наредба № 14 на Комитета за култура и Комитета по архитектура и благоустройство за археологическия резерват "Августа Траяна – Верея – Стара Загора" /ДВ бр.43 от 1978 г./. Археологическият резерват е вписан под №18 в списъка на археологическите резервати, приложен към чл.50, ал.3 от Закона за културното наследство.

Съгласно чл.146, ал.3 от ЗКН недвижимите археологически обекти притежават статут на НКЦ с категория „национално значение“ до установяването им като такива по реда на този закон.

С Разпореждане на МС №1711/22.10.1962 г. всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове са обявени за паметници на културата, по реда на чл.4, ал.1 от ЗПКМ /отм./, и съгласно §10, ал.1 от ЗКН притежават статут на НКЦ с категория „национално значение“

С писмо № 4349/04.12.1992 г. на НИПК всички възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-13, 1915-18, 1944-45 години са декларирани като исторически паметници на културата по смисъла на чл.12 от ЗПКМ (Закон за паметниците на културата и музеите, отм.), и съгласно §12, ал.1 от ЗКН притежават статут на НКЦ.

Идентификационните данни за недвижимите културни ценности – планоснимачен номер, квартал, административен адрес, и др. са към датата на придобиване на статута им. Във връзка и предвид разпоредбите на §120, ал.1 от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за културното наследство, община Стара Загора следва да предостави на НИНКН актуалните адреси и идентификаторите по Закона за кадастъра и имотния регистър на заварените обявени и декларирани недвижими културни ценности. За обектите в населените места, за които няма кадастрална карта и/или карта на възстановената собственост, се предоставя планоснимачния номер от стари кадастрални планове, номер на квартал и номер на УПИ за териториите, където има одобрени подробни устройствени планове. При наличие само на карта на възстановената собственост се използва идентификатора на имота според формата на тази карта.

НИНКН не е провеждал дейности по актуализация на списъка на НКЦ на територията на общината и в института не са постъпвали предложения от общинската администрация за реализиране на такава дейност. Дейностите по актуализация на списъка включват актуализирана оценка на културната и научна стойност на обектите, на състоянието им, определяне на режими за опазването им, както и идентифициране на нови обекти с потенциал на НКЦ. Последните действия по отписване на обекти от списъка на НКЦ в общината са от периода 1993-1994 г.

2. Режими за опазване:

- Наредба №14 на Комитета за култура и Комитета по архитектура и благоустройство за археологическия резерват "Августа Траяна – Верея – Стара Загора" /ДВ бр.43/1978г./;
- Протокол за граници и режими за Надгробна могила, праисторическо селище, с. Калитиново, м. "Герена", на междуведомствена комисия от 31.03.2005 г.;
- Протокол за граници и режими за „Еднокорабна едно абсидна църква“, гр. Стара Загора, на междуведомствена комисия от 30.01.2003 г.;
- Протокол за граници, охранителна зона и режими за Селищна могила ("Берекетска могила"), гр. Стара Загора, с. Старозагорски бани, кв. "Колю Ганчев, 4 км южно от града, от междуведомствена комисия от 26.06.1990 г.;
- Протокол за граници, охранителна зона и режими за Праисторическо селище и Праисторическа селищна могила в с. Старозагорски бани в селото, от междуведомствена комисия от 13.06.2001 г.;

За обектите без приети индивидуални режими за опазване се прилагат разпоредбите на чл.79, ал.4 от ЗКН, протоколите на комисиите по чл.158а от ЗКН и писмо на НИПК № 545/27.02.2001 г.

3. Архивни данни:

Във връзка с разработката на заданието за изработване на ОУПО Стара Загора е налична следната кореспонденция:

Заявление на главния архитект на община Стара Загора до НИНКН за съгласуване на заданието за изработване на ОУП на община Стара Загора с вх.№ в НИНКН 0800-2326 от 13.12.2017 г.

3. Констатации и оценка на документацията:

Представената за съгласуване документация съдържа:

Заявление на вносителя -1 бр.;

Задание за изработване на ОУПО Стара Загора на хартиен носител - 1 бр.

Към заданието няма изработен опорен план, който се изисква в заданието като етап при разработката на Общия устройствен план. Изработването на опорен план е обособено като самостоятелен етап в заданието, не в смисъла на чл.125 ал.3 от Закона за устройството на територията, съгласно който опорният план е неразделна част от заданието, а като част от графичните материали на самия Общ устройствен план съгласно чл.18, ал.6, т.1 от Наредба №8 за обема и съдържанието на устройствените планове.

С Решение № 1322 от 18.12.2017 г. относно одобряване, разрешаване и възлагане изработването на ОУП на община Стара Загора общинският съвет е постановил:

„1. ОДОБРЯВА Задание за изработването на общ устройствен план на община Стара Загора, включващ всички населени места и всички землища на територията на общината. Неразделна част от Заданието, след получаването им, ще бъдат писмата за съгласуване му, на основание чл.125, ал.5 и ал.6 от ЗУТ, от Националния институт за недвижимо културно наследство към Министерството на културата и от Регионалната инспекция по околната среда и водите – Стара Загора към Министерството на околната среда и водите със съдържащите се в тях методически указания и изисквания.

2. РАЗРЕШАВА изработването на общ устройствен план на Община Стара Загора, включващ всички населени места и всички землища на територията на общината, съобразно одобреното Задание.

3. ВЪЗЛАГА на Кмета на Община Стара Загора да предприеме предвидените в закона действия по възлагане изработването на общ устройствен план на Община Стара Загора, включващ всички населени места и всички землища на територията на общината, съобразно одобреното Задание.“

Съгласно това решение на Общински съвет Стара Загора настоящото становище с всички негови препоръки е неразделна част от заданието.

В заданието е обследвано много подробно актуалното състояние на недвижимите културни ценности в общината, което дава възможност на разработчика на ОУПО да прецени устройствения им потенциал. Направени са сравнителни списъци, като е установено кои обекти се припокриват в списъка на НДА, на АКБ и на Областна комисия „Военни паметници“. Разработено е ясно описание на качествата и йерархията на културните ценности. Направен е списък на всички обекти по НДА, като за всеки обект са записани предписания съгласно действащата нормативна уредба. Допълнително следва да се има предвид, че някои от тези предписания се разпростират и върху охранителните зони на НКЦ.

Към заданието са приложени оригиналните списъци от НДА и АКБ.

Оценено е мястото и ролята културното наследство на община Стара Загора в по-голяма териториална рамка и връзката му с други регионални комплекси от обекти с висока културно-историческа стойност.

По отношение на проектната (прогнозната) част при разработката на плана в заданието ясно са определени стратегическите приоритети, определено е изискване за разработка на специфични правила и нормативи в териториите с културно-историческо наследство и са определени изисквания към устройственото зонироване на териториите с особена и превантивна устройствена защита, които следва да залегнат и в правилата за прилагане на плана.

По отношение на графичното представяне на Общия устройствен план в заданието е записано изискването за разработка на схема на културно-историческото наследство, което не е изрично изискване на Наредба №8.

При разработката на схемата на културното наследство към Общия устройствен план е необходимо да се имат предвид следните допълнителни изисквания:

Всички обекти от трите списъка се нанасят на схемата и се номерират съгласно номерацията по оригиналните списъци или по номерация, разработена от изпълнителя на плана;

Всички списъци се разполагат в табличен вид върху схемата;

На схемата следва да се изобразят устройствените зони и защитените зони и територии;

Обектите, представляващи НКЦ, и предвидени за социализация с плана, следва да имат осигурен транспортен достъп;

Община Стара Загора следва да изиска от НАИМ към БАН наличните координати на археологическите обекти за целите на опорния план.

При разработката на ОУПО общинската администрация следва да изиска от НИНКН всички архивни материали, свързани с културното наследство на територията на общината, включително документите регламентиращи режими за отделни обекти както и разработките по проекта „Превръщане на културно-исторически паметници от античния период на Стара Загора в туристически атракции“, материалите по съгласуване на схемите на културното наследство Общия устройствен план на град Стара Загора и прилежащите крайградски територии, документацията, свързана с проучванията и опазването на археологически резерват „Августа Траяна - Верея“ и др.

При разработването на Общия устройствен план на общината следва да се отчетат всички материали от действащия ОУП на град Стара Загора и прилежащите територии, одобрен с Решение № 1158 по Протокол № 55/26.05.2011 г. на Общински съвет Стара Загора.

Ако при разработката на заданието са установени обекти извън официалните регистрационни списъци следва да се отбележи източникът на информация и начинът на определяне на координатите (местоположението) им. Те могат да бъдат предложени за вписване в регистрационните списъци като НКЦ и/или предложени като територии с превантивна териториално-устройствена защита в рамките на ОУПО, за да послужат като основа за по-нататъшните процедури за предоставяне на статут по реда на ЗКН и „Наредба № 12/21.11.2012 г. за реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категорията на недвижимите културни ценности, за достъпа и подлежащите на вписване обстоятелства в Националния регистър на недвижимите културни ценности“.

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА СЪГЛАСУВА

„Задание за изработване на проект за ОУПО Стара Загора“, като следва да се имат в съответствие с бележките в констативната част и при следните условия:

Съгласно т.82 на §5 по смисъла на Закона за устройство на територията (ЗУТ) „Защитени територии за опазване на културното наследство“ са единичните и груповите недвижими културни ценности с техните граници и охранителни зони, съобразно режимите за опазване, определени с акта за тяхното деклариране или за предоставяне на статут“. Чл.79, ал.5 и ал.6 от ЗКН изисква отразяване на защитените територии за опазване на недвижимото културно наследство в общите устройствени планове.

За единични НКЦ, за които не са определени индивидуални режими на опазване - граници и предписания, са валидни изискванията на чл.79, ал.3 и 4 от ЗКН и ОУПО - предварителен и окончателен проект, както и всички подробни устройствени планове за защитени територии за опазване на културното наследство, подлежат на съгласуване по реда на ЗКН.

Всички предложения в това становище са задължителни при разработката на Общия устройствен план на община Стара Загора.

Това становище е неразделна част от плановото задание.

Във връзка и предвид разпоредбите на §120, ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на ЗКН, напомняме задължението на община Стара Загора да предостави на НИНКН актуалните адреси и идентификаторите по Закона за кадастъра и имотния регистър на заварените обявени и декларирани недвижими културни ценности, разположени на територията на общината.

МИНИСТЪР НА КУЛТУРАТА:

БОИЛ БАНОВ

